

Warszawa, dnia 1 czerwca 2018 r.

Poz. 1061

**ROZPORZĄDZENIE
RADY MINISTRÓW**

z dnia 30 maja 2018 r.

w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”

Na podstawie art. 187a ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 998) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe warunki realizacji rządowego programu „Dobry start” ustanowionego uchwałą nr 80 Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie ustanowienia rządowego programu „Dobry start” (M.P. poz. 514).

§ 2. Świadczenie dobry start określone w programie, o którym mowa w § 1, zwane dalej „świadczeniem dobry start”, przysługuje zamieszkującym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:

- 1) obywatelom polskim;
- 2) cudzoziemcom:
 - a) obywatelom Unii Europejskiej, Europejskiego Obszaru Gospodarczego albo Szwajcarii,
 - b) jeżeli wynika to z wiążących Rzeczpospolitą Polską dwustronnych umów międzynarodowych o zabezpieczeniu społecznym,
 - c) przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznościami, o których mowa w art. 127 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2017 r. poz. 2206 i 2282 oraz z 2018 r. poz. 107, 138 i 771), jeżeli zamieszkują z członkami rodzin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
 - d) posiadającym kartę pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy”, jeżeli zamieszkują z członkami rodzin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z wyłączeniem obywateli państw trzecich, którzy uzyskali zezwolenie na pracę na terytorium państwa członkowskiego na okres nieprzekraczający sześciu miesięcy, obywateli państw trzecich przyjętych w celu podjęcia studiów lub pracy sezonowej oraz obywateli państw trzecich, którzy mają prawo do wykonywania pracy na podstawie wizy,
 - e) przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie:
 - zezwolenia na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 139a ust. 1 lub art. 139o ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, lub
 - dokumentu pobytowego, o którym mowa w art. 1 ust. 2 lit. a rozporządzenia Rady (WE) nr 1030/2002 z dnia 13 czerwca 2002 r. ustanawiającego jednolity wzór dokumentów pobytowych dla obywateli państw trzecich (Dz. Urz. UE L 157 z 15.06.2002, str. 1, z późn. zm.¹⁾ – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 19, t. 6, str. 3, z późn. zm.), z adnotacją „ICT”, wydane przez inne państwo członkowskie Unii Europejskiej,

¹⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 115 z 29.04.2008, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 286 z 01.11.2017, str. 9.

i gdy celem ich pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest wykonywanie pracy w charakterze pracownika kadry kierowniczej, specjalisty lub pracownika odbywającego staż w ramach przeniesienia wewnątrz przedsiębiorstwa, o którym mowa w art. 3 pkt 13b ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach przez okres nieprzekraczający 90 dni w okresie 180 dni

– jeżeli zamieszkują z członkami rodzin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z wyłączeniem cudzoziemców, którym zezwolono na pobyt i pracę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres nieprzekraczający dziewięciu miesięcy, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

§ 3. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) dziecku – oznacza to uczące się w szkole dziecko własne, dziecko znajdujące się pod opieką opiekuna faktycznego, dziecko znajdujące się pod opieką prawną lub dziecko, które zostało umieszczone w pieczy zastępczej oraz osobę, o której mowa w art. 37 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zwanej dalej „ustawą”;
- 2) niepełnosprawności – oznacza to:
 - a) potrzebę kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 127 ust. 10 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996 i 1000), albo potrzebę kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 312 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 60, 949 i 2203),
 - b) potrzebę zajęć rewalidacyjno-wychowawczych organizowanych zgodnie z przepisami o ochronie zdrowia psychicznego, o których mowa w art. 127 ust. 10 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, lub potrzebę zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, o których mowa w art. 312 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe,
 - c) umiarkowany stopień niepełnosprawności, przez który rozumie się:
 - niepełnosprawność w umiarkowanym stopniu w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
 - całkowitą niezdolność do pracy orzeczoną na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,
 - posiadanie orzeczenia o zaliczeniu do II grupy inwalidów,
 - d) znaczny stopień niepełnosprawności, przez który rozumie się:
 - niepełnosprawność w stopniu znacznym w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
 - całkowitą niezdolność do pracy i samodzielnej egzystencji orzeczoną na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,
 - stałą albo długotrwałą niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym i do samodzielnej egzystencji albo trwałą lub okresową całkowitą niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym i do samodzielnej egzystencji, orzeczoną na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników w celu uzyskania świadczeń określonych w tych przepisach,
 - posiadanie orzeczenia o zaliczeniu do I grupy inwalidów,
 - niezdolność do samodzielnej egzystencji orzeczoną na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych lub przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników;
- 3) opiekunie faktycznym – oznacza to osobę faktycznie opiekującą się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu opiekuńczego o jego przysposobienie;
- 4) organie właściwym – oznacza to:
 - a) wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o świadczenie dobry start lub otrzymującej świadczenie dobry start,
 - b) starostę właściwego ze względu na miejsce:
 - zamieszkania osoby ubiegającej się o świadczenie dobry start lub otrzymującej świadczenie dobry start na dziecko umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej,
 - zamieszkania osoby uczącej się będącej osobą usamodzielnianą w rozumieniu ustawy ubiegającą się o świadczenie dobry start lub otrzymującą świadczenie dobry start,
 - siedziby placówki opiekuńczo-wychowawczej lub regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej – w przypadku dziecka umieszczonego w instytucjonalnej pieczy zastępczej;

- 5) osobie uczącej się – oznacza to osobę pełnoletnią uczącą się w szkole, niepozostającą na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z ustaleniem wyrokiem sądowym lub ugodą sądową prawa do alimentów z ich strony oraz osobę usamodzielnianą, o której mowa w ustawie;
- 6) szkole – oznacza to szkołę podstawową, dotychczasowe gimnazjum, szkołę ponadpodstawową i dotychczasową szkołę ponadgimnazjalną, z wyjątkiem szkoły policealnej i szkoły dla dorosłych, szkołę artystyczną, w której jest realizowany obowiązek szkolny lub nauki, a także młodzieżowy ośrodek socjoterapii, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy, ośrodek rewalidacyjno-wychowawczy.

§ 4. 1. Świadczenie dobry start przysługuje:

- 1) rodzicom, opiekunom faktycznym, opiekunom prawnym, rodzinom zastępczym, osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka, dyrektorom placówek opiekuńczo-wychowawczych, dyrektorom regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych – raz w roku na dziecko;
- 2) osobom uczącym się – raz w roku.

2. Świadczenie dobry start przysługuje w związku z rozpoczęciem roku szkolnego do ukończenia:

- 1) przez dziecko lub osobę uczącą się 20. roku życia;
- 2) przez dziecko lub osobę uczącą się 24. roku życia – w przypadku dzieci lub osób uczących się legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności.

3. Świadczenie dobry start przysługuje także w przypadku:

- 1) ukończenia 20. roku życia przez dziecko lub osobę uczącą się przed rozpoczęciem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko lub osoba ucząca się kończy 20. rok życia;
- 2) ukończenia 24. roku życia przez dziecko lub osobę uczącą się przed rozpoczęciem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko lub osoba ucząca się kończy 24. rok życia – w przypadku dzieci lub osób uczących się legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności.

4. W przypadku dziecka biorącego udział w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych, świadczenie dobry start przysługuje nie wcześniej niż od roku kalendarzowego, w którym dziecko kończy 7. rok życia.

§ 5. 1. Świadczenie dobry start przysługuje osobom, o których mowa w § 4 ust. 1, w wysokości 300 zł.

2. W przypadku gdy dziecko, zgodnie z orzeczeniem sądu, jest pod opieką naprzemienną obydwójga rodziców rozwiedzionych, żyjących w separacji lub żyjących w rozłączeniu sprawowaną w porównywalnych i powtarzających się okresach, kwotę świadczenia dobry start ustala się każdemu z rodziców w wysokości połowy kwoty przysługującego świadczenia dobry start.

§ 6. Świadczenie dobry start nie przysługuje:

- 1) jeżeli dziecko lub osoba ucząca się zostały umieszczone w domu pomocy społecznej, schronisku dla nieletnich, zakładzie poprawczym, areszcie śledczym, zakładzie karnym, szkole wojskowej lub innej szkole, jeżeli instytucje te zapewniają nieodpłatnie pełne utrzymanie;
- 2) na dziecko z tytułu rozpoczęcia rocznego przygotowania przedszkolnego.

§ 7. Na dziecko umieszczone w pieczy zastępczej świadczenie dobry start przysługuje wyłącznie odpowiednio rodzinom zastępczym, osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka, dyrektorom placówek opiekuńczo-wychowawczych albo regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych.

§ 8. 1. Postępowanie w sprawie świadczenia dobry start prowadzi organ właściwy.

2. Postępowania w sprawie świadczenia dobry start prowadzone są w:

- 1) jednostce organizacyjnej gminy, w której prowadzone są postępowania w sprawie świadczenia wychowawczego;
- 2) w jednostce organizacyjnej powiatu, w której prowadzone są postępowania w sprawie dodatku wychowawczego lub dodatku w wysokości świadczenia wychowawczego, o którym mowa w art. 115 ust. 2a ustawy – w przypadku świadczenia dobry start na dziecko umieszczone w pieczy zastępczej lub osobę uczącą się będącą osobą usamodzielnianą.

3. Do prowadzenia postępowań w sprawach, o których mowa w ust. 1, a także do wydawania w tych sprawach rozstrzygnięć, w tym decyzji, oraz przekazywania informacji, o której mowa w § 10 ust. 6:

- 1) wójt, burmistrz lub prezydent miasta może, w formie pisemnej, upoważnić swojego zastępcę, kierownika lub inną osobę z jednostki organizacyjnej gminy, o której mowa w ust. 2 pkt 1;
- 2) starosta może, w formie pisemnej, upoważnić kierownika lub inną osobę z jednostki organizacyjnej powiatu, o której mowa w ust. 2 pkt 2.

4. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta może wyznaczyć do przyjmowania wniosków i załączników do wniosków o ustalenie prawa do świadczenia dobry start inną, niż wskazana w ust. 2 pkt 1, jednostkę organizacyjną gminy i upoważnić kierownika lub inną osobę z tej jednostki do przyjmowania wniosków i załączników do wniosków o ustalenie prawa do świadczenia dobry start oraz do przekazywania ich do jednostki organizacyjnej, o której mowa w ust. 2 pkt 1.

5. W przypadku gdy postępowania w sprawach, o których mowa w ust. 1, prowadzone są w ośrodku pomocy społecznej, realizacja tych zadań nie może powodować nieprawidłowości w wykonywaniu zadań pomocy społecznej, a także nie może naruszać norm zatrudnienia pracowników socjalnych określonych w przepisach o pomocy społecznej.

§ 9. 1. Minister właściwy do spraw rodziny oraz wojewoda monitorują realizację świadczenia dobry start przez organy właściwe.

2. Minister właściwy do spraw rodziny monitoruje realizację świadczenia dobry start przez pozyskiwanie informacji niezbędnych do ustalenia prawa do świadczenia dobry start, o którym mowa w § 25 ust. 4, oraz przekazywanie tych informacji organom właściwym.

§ 10. 1. Ustalenie prawa do świadczenia dobry start oraz jego wypłata następują odpowiednio na wniosek matki, ojca, opiekuna faktycznego, opiekuna prawnego, rodziny zastępczej, osoby prowadzącej rodzinny dom dziecka, dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej, dyrektora regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej albo osoby uczącej się.

2. Wniosek składa się w urzędzie gminy lub miasta właściwym ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o świadczenie dobry start, a w przypadku ubiegania się o świadczenie dobry start na dziecko umieszczone w pieczy zastępczej albo ubiegania się o świadczenie dobry start przez osobę uczącą się będącą osobą usamodzielnianą w rozumieniu ustawy – w powiatowym centrum pomocy rodzinie właściwym ze względu na miejsce odpowiednio zamieszkania osoby ubiegającej się albo siedziby placówki opiekuńczo-wychowawczej albo regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej.

3. Postępowanie w sprawie o świadczenie dobry start na wniosek osoby, która nie ma miejsca zamieszkania, prowadzi organ gminy lub miasta właściwy ze względu na miejsce jej czasowego pobytu.

4. Wniosek zawiera odpowiednio:

- 1) nazwę i adres organu właściwego;
- 2) dane dotyczące wnioskodawcy i dzieci, na które wnioskodawca ubiega się o przyznanie świadczenia dobry start, w tym: imię, nazwisko, datę urodzenia, adres miejsca zamieszkania, obywatelstwo, numer PESEL, a w przypadku gdy nie nadano numeru PESEL – numer i serię dokumentu potwierdzającego tożsamość, stan cywilny wnioskodawcy oraz, o ile je posiada – adres poczty elektronicznej i numer telefonu;
- 3) oświadczenie o uczęszczaniu dziecka do szkoły;
- 4) oświadczenie o legitymowaniu się przez dziecko orzeczeniem o niepełnosprawności;
- 5) klauzulę następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”;
- 6) inne dokumenty, w tym oświadczenia, niezbędne do ustalenia prawa do świadczenia dobry start.

5. Przyznanie świadczenia dobry start nie wymaga wydania decyzji. Odmowa przyznania świadczenia dobry start oraz rozstrzygnięcie w sprawie nienależnie pobranego świadczenia dobry start wymagają wydania decyzji.

6. Organ właściwy przesyła wnioskodawcy informację o przyznaniu świadczenia dobry start na wskazany przez niego adres poczty elektronicznej – o ile wnioskodawca wskazał adres poczty elektronicznej we wniosku. W przypadku gdy wnioskodawca nie wskazał adresu poczty elektronicznej, organ właściwy, odbierając wniosek od wnioskodawcy, informuje go o możliwości odebrania od tego organu informacji o przyznaniu świadczenia dobry start.

7. Nieodebranie informacji o przyznaniu świadczenia dobry start nie wstrzymuje wypłaty tego świadczenia.

§ 11. Ustalając prawo do świadczenia dobry start, poza informacjami wskazanymi w § 10 ust. 4, uwzględnia się również odpowiednio inne dokumenty, w tym oświadczenia, niezbędne do ustalenia prawa do świadczenia dobry start.

§ 12. Jeżeli wnioskodawca nie może złożyć w formie dokumentu elektronicznego zaświadczenia wymaganego dla potwierdzenia faktów lub stanu prawnego lub innego dokumentu niezbędnego w postępowaniu w sprawie o świadczenie dobry start, wnioskodawca może złożyć elektroniczną kopię takiego dokumentu, po uwierzytelnieniu jej kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP albo w inny sposób zapewniający możliwość potwierdzenia pochodzenia i integralności weryfikowanych danych w postaci elektronicznej.

§ 13. 1. Wniosek i załączniki do wniosku o ustalenie prawa do świadczenia dobry start mogą być składane drogą elektroniczną za pomocą systemu teleinformatycznego:

- 1) utworzonego przez ministra właściwego do spraw rodziny;
- 2) banków krajowych oraz spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych świadczących usługi składania drogą elektroniczną wniosków o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego.

2. Przepisów ust. 1 nie stosuje się w przypadku, gdy prawo do świadczenia dobry start ustala organ właściwy, o którym mowa w § 3 pkt 4 lit. b.

§ 14. 1. Wniosek i załączniki do wniosku składane w postaci elektronicznej za pomocą systemu teleinformatycznego utworzonego przez ministra właściwego do spraw rodziny opatruje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym albo podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP lub uwierzytelnia w sposób zapewniający możliwość potwierdzenia pochodzenia i integralności weryfikowanych danych w postaci elektronicznej.

2. Wniosek i załączniki do wniosku składane w postaci elektronicznej za pomocą systemów, o których mowa w § 13 ust. 1 pkt 2, uwierzytelnia się przy użyciu danych uwierzytelniających stosowanych przez bank krajowy lub spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową do weryfikacji w drodze elektronicznej posiadacza rachunku.

3. Wniosek i załączniki do wniosku składane w postaci elektronicznej za pomocą systemów, o których mowa w § 13 ust. 1 pkt 2, podpisane przy użyciu danych obejmujących imię, nazwisko oraz numer PESEL, są równoważne pod względem skutków prawnych dokumentowi opatrzonemu podpisem własnoręcznym.

4. Sprawa z wniosku złożonego w sposób, o którym mowa w § 13 ust. 1 pkt 2, załatwiana jest w postaci papierowej. Przepis § 10 ust. 6 stosuje się.

§ 15. Minister właściwy do spraw rodziny może określić oraz udostępnić na swojej stronie Biuletynu Informacji Publicznej wzór wniosku o ustalenie prawa do świadczenia dobry start.

§ 16. Formularz wzoru wniosku o ustalenie prawa do świadczenia dobry start składanego w postaci papierowej udostępnia organ właściwy prowadzący postępowanie w sprawie świadczenia dobry start.

§ 17. Wójt, burmistrz, prezydent miasta oraz wojewoda realizują niniejsze rozporządzenie przy pomocy systemów teleinformatycznych stanowiących integralne części systemów teleinformatycznych stosowanych do realizacji świadczeń rodzinnych określonych w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1952, z późn. zm.²⁾).

§ 18. Gromadzone na podstawie przepisów niniejszego rozporządzenia przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta informacje, o których mowa w § 10 ust. 4 pkt 2 i 3, informacje wynikające z dokumentów i oświadczeń, o których mowa w § 10 ust. 4 pkt 4–6, oraz informacje o wartości udzielonych świadczeń dobry start zasilają rejestr centralny, o którym mowa w art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2017 r. poz. 1851 oraz z 2018 r. poz. 107, 138, 650 i 1000).

§ 19. Informacje, o których mowa w § 18, udostępnia się z rejestru centralnego, o którym mowa w art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, w zakresie niezbędnym do realizacji świadczenia dobry start oraz w celu weryfikacji prawa do tego świadczenia, wójtom, burmistrzom oraz prezydentom.

§ 20. 1. Informacje, o których mowa w § 10 ust. 4 pkt 2 i 3, informacje wynikające z dokumentów i oświadczeń, o których mowa w § 10 ust. 4 pkt 4–6, oraz informacje o wartości udzielonych świadczeń dobry start przetwarza minister właściwy do spraw rodziny i wojewodowie w celu monitorowania realizacji świadczeń dobry start oraz organy właściwe w celu realizacji świadczeń dobry start oraz w celu weryfikacji prawa do tych świadczeń.

2. Minister właściwy do spraw rodziny przetwarza dane w zakresie adresu poczty elektronicznej wskazanego we wniosku o ustalenie prawa do świadczenia dobry start w celu przekazywania informacji związanych z uprawnieniami dla rodzin. Przepisy § 22 i 24 stosuje się odpowiednio.

§ 21. 1. Bank krajowy oraz spółdzielcza kasa oszczędnościowo-kredytowa, o których mowa w § 13 ust. 1 pkt 2, na potrzeby złożenia wniosku o ustalenie prawa do świadczenia dobry start wraz z załącznikami, składanego w postaci elektronicznej za pomocą systemu, o którym mowa w § 13 ust. 1 pkt 2, w imieniu organu właściwego, przetwarzają następujące dane osobowe dotyczące wnioskodawców oraz dzieci, na które wnioskodawca ubiega się o przyznanie świadczenia dobry start:

- 1) imię i nazwisko;

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 107, 138, 650, 730, 912 i 1000.

- 2) data urodzenia;
- 3) adres miejsca zamieszkania;
- 4) obywatelstwo;
- 5) numer PESEL, a w przypadku gdy nie nadano numeru PESEL – numer i serię dokumentu potwierdzającego tożsamość;
- 6) stan cywilny wnioskodawcy;
- 7) adres poczty elektronicznej i numer telefonu – w przypadku wnioskodawcy – o ile je posiada;
- 8) informacje wynikające z innych dokumentów, w tym oświadczeń, niezbędnych do ustalenia prawa do świadczenia dobry start.

2. Osoby upoważnione przez bank krajowy albo spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową do przetwarzania danych osobowych, o których mowa w ust. 1, w celu umożliwienia złożenia wniosku o ustalenie prawa do świadczenia dobry start wraz z załącznikami, za pomocą systemu, o którym mowa w § 13 ust. 1 pkt 2, są obowiązane do zachowania poufności w zakresie tych danych osobowych.

3. Bank krajowy oraz spółdzielcza kasa oszczędnościowo-kredytowa zapewniające możliwość złożenia wniosku o ustalenie prawa do świadczenia dobry start wraz z załącznikami, za pomocą systemu, o którym mowa w § 13 ust. 1 pkt 2, zapewniają wszelkie niezbędne środki techniczne i organizacyjne służące jak najlepszemu zapewnieniu bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych, o których mowa w ust. 1, w szczególności wynikające z informacji, o której mowa w art. 13 ust. 6 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, oraz środki określone w art. 32 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1).

4. Bank krajowy oraz spółdzielcza kasa oszczędnościowo-kredytowa zapewniające możliwość złożenia wniosku o ustalenie prawa do świadczenia dobry start wraz z załącznikami, za pomocą systemu, o którym mowa w § 13 ust. 1 pkt 2, udostępniają organowi właściwemu wszelkie informacje służące potwierdzeniu spełniania obowiązków, o których mowa w art. 28 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE, a także umożliwiają organowi właściwemu przeprowadzenie audytów i inspekcji.

5. Bank krajowy oraz spółdzielcza kasa oszczędnościowo-kredytowa zapewniające możliwość złożenia wniosku o ustalenie prawa do świadczenia dobry start wraz z załącznikami, za pomocą systemu, o którym mowa w § 13 ust. 1 pkt 2, usuwają dane objęte treścią wniosków i załączników do wniosków niezwłocznie po otrzymaniu informacji o potwierdzeniu złożenia wniosku przez organ właściwy.

6. W przypadku gdy bank krajowy lub spółdzielcza kasa oszczędnościowo-kredytowa, w celu umożliwienia złożenia wniosku o ustalenie prawa do świadczenia dobry start wraz z załącznikami, za pomocą systemu, o którym mowa w § 13 ust. 1 pkt 2, korzystają z usług innego podmiotu, który będzie przetwarzał dane osobowe, o których mowa w ust. 1, uważa się, że podmiot ten przetwarza dane osobowe w imieniu organu właściwego. Przepisy ust. 2–5 stosuje się odpowiednio.

§ 22. Minister właściwy do spraw rodziny przechowuje w rejestrze centralnym, o którym mowa w art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, informacje, o których mowa w § 18, przez okres 10 lat od dnia zaprzestania udzielania świadczenia dobry start, z wyjątkiem informacji dotyczących osób, którym świadczenie nie zostało przyznane, które przechowuje się przez okres 1 roku od dnia, w którym decyzja w sprawie świadczenia stała się ostateczna, lub od dnia pozostawienia wniosku o ustalenie prawa do świadczenia dobry start bez rozpatrzenia.

§ 23. Wójtowie, burmistrzowie, prezydenci miast oraz wojewodowie przechowują informacje, o których mowa w § 18, przez okres 10 lat od dnia ich udostępnienia z rejestru centralnego, o którym mowa w art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, z wyjątkiem informacji dotyczących osób, którym świadczenie dobry start nie zostało przyznane, które przechowuje się przez okres 1 roku od dnia, w którym decyzja w sprawie świadczenia stała się ostateczna, lub od dnia pozostawienia wniosku o ustalenie prawa do świadczenia dobry start bez rozpatrzenia.

§ 24. Informacje, o których mowa w § 18, usuwa się niezwłocznie po upływie okresów przechowywania, o których mowa w § 22 i 23.

§ 25. 1. Wójt, burmistrz oraz prezydent miasta ustalający prawo do świadczenia dobry start są obowiązani do samodzielnej weryfikacji drogą elektroniczną, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny, z rejestrów publicznych, w tym z rejestru PESEL, o którym mowa w przepisach o ewidencji ludności, oraz drogą elektroniczną, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny, z systemu informacji oświatowej, o którym mowa w przepisach o systemie informacji oświatowej, odpowiednio:

- 1) informacji, o których mowa w § 10 ust. 4 pkt 2;
- 2) informacji o uczęszczaniu dziecka do szkół i placówek oświatowych, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. z 2017 r. poz. 2159 i 2203);
- 3) informacji o legitymowaniu się odpowiednim orzeczeniem wydanym na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 511 i 1000).

2. W przypadku awarii systemów teleinformatycznych służących do wymiany, drogą elektroniczną, informacji, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 3, wójt, burmistrz oraz prezydent miasta weryfikują te informacje w drodze pisemnej wymiany informacji. Podmioty prowadzące rejestry publiczne przekazują te informacje niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku wójta, burmistrza lub prezydenta miasta.

3. W przypadku braku możliwości samodzielnej weryfikacji przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta informacji, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 3, z przyczyn nieleżących po stronie wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, wójt, burmistrz lub prezydent miasta wzywają wnioskodawcę do przedstawienia dokumentów potwierdzających te informacje.

4. Minister właściwy do spraw rodziny pozyskuje drogą elektroniczną informacje niezbędne do ustalenia prawa do świadczeń dobry start z rejestrów publicznych, w tym z rejestru PESEL, o którym mowa w przepisach o ewidencji ludności, oraz z systemu informacji oświatowej, o którym mowa w przepisach o systemie informacji oświatowej, w celu umożliwienia wójtom, burmistrzom i prezydentom miast weryfikacji prawa do świadczeń dobry start.

5. Minister właściwy do spraw rodziny w celu realizacji zadania, o którym mowa w ust. 4, przekazuje drogą elektroniczną podmiotom prowadzącym rejestry, o których mowa w ust. 4, przekazane przez wnioskodawcę dane dotyczące wnioskodawcy i dzieci, na które wnioskodawca ubiega się o przyznanie świadczenia dobry start, w zakresie imienia i nazwiska, daty urodzenia, numeru PESEL oraz numeru i serii dokumentu potwierdzającego tożsamość w przypadku osób, które nie posiadają numeru PESEL.

§ 26. 1. W przypadku złożenia nieprawidłowo wypełnionego wniosku podmiot realizujący świadczenie dobry start wzywa wnioskodawcę do poprawienia lub uzupełnienia wniosku w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania. Niezastosowanie się do wezwania skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia.

2. W przypadku gdy wnioskodawca złoży wniosek bez wymaganych dokumentów, w tym oświadczeń, podmiot realizujący świadczenie dobry start przyjmuje wniosek i wyznacza termin nie krótszy niż 14 dni i nie dłuższy niż 30 dni na uzupełnienie brakujących dokumentów. Niezastosowanie się do wezwania skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia.

§ 27. 1. W przypadku wystąpienia zmian mających wpływ na prawo do świadczenia dobry start osoba ubiegająca się o świadczenie dobry start jest obowiązana do niezwłocznego powiadomienia o tym organu właściwego wypłacającego to świadczenie.

2. Osoby otrzymujące świadczenie dobry start, instytucje publiczne i organizacje pozarządowe są obowiązane do udzielania, na żądanie organu właściwego, wyjaśnień oraz informacji co do okoliczności mających wpływ na prawo do świadczenia dobry start.

§ 28. 1. Wnioski w sprawie ustalenia prawa do świadczenia dobry start są przyjmowane od dnia 1 sierpnia danego roku do dnia 30 listopada danego roku, a w przypadku wniosków składanych drogą elektroniczną – od dnia 1 lipca danego roku do dnia 30 listopada danego roku.

2. Wnioski złożone po upływie terminu, o którym mowa w ust. 1, pozostawia się bez rozpatrzenia.

3. Jeżeli w okresie trzech miesięcy, licząc od dnia wydania orzeczenia o niepełnosprawności, zostanie złożony wniosek o ustalenie prawa do świadczenia dobry start, świadczenie przysługuje, jeżeli w okresie, o którym mowa w ust. 1, toczyło się postępowanie o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności.

§ 29. Ustalenie prawa do świadczenia dobry start oraz wypłata przysługującego świadczenia następuje w terminie 2 miesięcy, licząc od dnia złożenia wniosku wraz z dokumentami, przy czym w przypadku wniosków o ustalenie prawa do świadczenia dobry start złożonych wraz z dokumentami w lipcu lub sierpniu ustalenie prawa do świadczenia dobry start oraz wypłata przysługującego świadczenia następuje nie później niż do dnia 30 września.

§ 30. 1. W przypadku zbiegu prawa rodziców, opiekunów prawnych dziecka lub opiekunów faktycznych dziecka do świadczenia dobry start, świadczenie to wypłaca się temu z rodziców, opiekunów prawnych dziecka lub opiekunów faktycznych dziecka, który faktycznie sprawuje opiekę nad dzieckiem.

2. Jeżeli opieka nad dzieckiem sprawowana jest równocześnie przez oboje rodziców, opiekunów prawnych dziecka lub opiekunów faktycznych dziecka, świadczenie dobry start wypłaca się temu, kto pierwszy złoży wniosek.

3. W przypadku gdy po złożeniu wniosku o ustalenie prawa do świadczenia dobry start przez rodzica, opiekuna prawnego dziecka lub opiekuna faktycznego dziecka drugi rodzic, opiekun prawny dziecka lub opiekun faktyczny dziecka złoży wniosek o ustalenie prawa do świadczenia dobry start w związku z opieką nad tym samym dzieckiem, organ właściwy, o którym mowa w § 3 pkt 4 lit. a, ustala, kto sprawuje opiekę, i w tym celu może zwrócić się do kierownika ośrodka pomocy społecznej o przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego, o którym mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769 i 1985 oraz z 2018 r. poz. 650 i 700), w celu ustalenia osoby sprawującej opiekę nad dzieckiem.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, organ właściwy, o którym mowa w § 3 pkt 4 lit. a, może wystąpić do ośrodka pomocy społecznej o udzielenie informacji o okolicznościach dotyczących sprawowania opieki nad dzieckiem, jeżeli informacje te zostały ustalone w rodzinnym wywiadzie środowiskowym przeprowadzonym nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem otrzymania przez ośrodek pomocy społecznej wniosku o udzielenie informacji.

5. Przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio w przypadku, gdy organ właściwy, o którym mowa w § 3 pkt 4 lit. a, upoważnił do prowadzenia postępowania w sprawie świadczenia dobry start osoby wskazane w § 8 ust. 3 pkt 1.

§ 31. 1. Osoba, która pobrała nienależnie świadczenie dobry start, jest obowiązana do jego zwrotu.

2. Za nienależnie pobrane świadczenie dobry start uważa się:

- 1) świadczenie dobry start wypłacone na podstawie fałszywych oświadczeń lub dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd przez osobę pobierającą to świadczenie;
- 2) świadczenie dobry start wypłacone mimo braku prawa do tego świadczenia;
- 3) świadczenie dobry start wypłacone osobie innej niż osoba uprawniona do tego świadczenia, z przyczyn niezależnych od organu, który przyznał to świadczenie.

3. Od kwot nienależnie pobranego świadczenia dobry start naliczane są odsetki ustawowe za opóźnienie.

4. Należności z tytułu nienależnie pobranego świadczenia dobry start ulegają przedawnieniu z upływem 3 lat, licząc od dnia, w którym decyzja o ustaleniu i zwrocie nienależnie pobranego świadczenia dobry start stała się ostateczna.

5. Bieg przedawnienia przerywa:

- 1) odroczenie terminu płatności należności,
- 2) rozłożenie spłaty należności na raty,
- 3) zastosowanie środka egzekucyjnego, o którym dłużnik został powiadomiony

– przy czym po przerwaniu biegu terminu przedawnienia biegnie on na nowo odpowiednio od dnia następującego po dniu odroczenia terminu płatności należności, rozłożenia spłaty należności na raty lub zastosowania środka egzekucyjnego, o którym dłużnik został powiadomiony.

6. Decyzja o ustaleniu i zwrocie nienależnie pobranego świadczenia dobry start nie jest wydawana, jeżeli od terminu jego pobrania upłynęło więcej niż 10 lat.

7. Kwoty nienależnie pobranego świadczenia dobry start łącznie z odsetkami ustawowymi za opóźnienie ustalone ostateczną decyzją podlegają potrąceniu z wypłacanego świadczenia wychowawczego, wypłacanych świadczeń rodzinnych oraz wypłacanych zasiłków dla opiekunów, o których mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2017 r. poz. 2092).

8. Nienależnie pobrane świadczenie dobry start podlega egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

9. Kwoty nienależnie pobranego świadczenia dobry start podlegają zwrotowi łącznie z odsetkami ustawowymi za opóźnienie na rachunek bankowy wskazany przez organ właściwy. Odsetki są naliczane od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu wypłaty świadczenia dobry start do dnia spłaty.

10. Organ właściwy, który wydał decyzję w sprawie nienależnie pobranego świadczenia dobry start, może umorzyć kwoty nienależnie pobranego świadczenia dobry start łącznie z odsetkami w całości lub w części, odroczyć termin płatności albo rozłożyć na raty, jeżeli zachodzą szczególnie uzasadnione okoliczności dotyczące sytuacji rodziny.

11. W przypadku śmierci osoby, która pobrała nienależnie świadczenie dobry start, należności, o których mowa w ust. 2 i 9, wygasają.

§ 32. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym rozporządzeniu stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257 oraz z 2018 r. poz. 149 i 650).

§ 33. 1. Realizacja programu, o którym mowa w § 1, przez gminę i powiat jest zadaniem z zakresu administracji rządowej.

2. Świadczenie dobry start, w tym koszty jego obsługi, są finansowane w formie dotacji celowej z budżetu państwa.

3. Podziału dotacji celowej z budżetu państwa na poszczególne gminy i powiaty dokonują wojewodowie.

4. Koszt realizacji programu, o którym mowa w § 1, przez gminę i powiat wynosi 10 zł za jedno dziecko albo jedną osobę uczącą się, na które ustalane jest prawo do świadczenia dobry start.

5. Na wynagrodzenia i inne środki dla osób realizujących zadania związane z realizacją programu, o którym mowa w § 1, gmina i powiat przeznaczają nie mniej niż 80% dotacji otrzymanej na koszty realizacji, o których mowa w ust. 4.

6. Zwroty nienależnie pobranych świadczeń dobry start w trakcie danego roku budżetowego nie mają wpływu na wysokość kosztów realizacji, o których mowa w ust. 4.

§ 34. 1. Organ właściwy sporządza, z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych, o których mowa w § 17, sprawozdania rzeczowo-finansowe z wykonywania zadań z zakresu realizacji programu, o którym mowa w § 1, za okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku, i przekazuje je właściwemu miejscowo wojewodzie, drogą elektroniczną, za pomocą tych systemów, w terminie do dnia 7 stycznia roku następującego po roku, za który przekazywane jest sprawozdanie.

2. Wojewoda sporządza, z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych, o których mowa w § 17, zbiorcze sprawozdania rzeczowo-finansowe z wykonywania zadań z zakresu realizacji programu, o którym mowa w § 1, za okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku, i przekazuje je, drogą elektroniczną, za pomocą systemów teleinformatycznych, o których mowa w § 17, ministrowi właściwemu do spraw rodziny w terminie do dnia 15 stycznia roku następującego po roku, za który przekazywane jest sprawozdanie.

3. Sprawozdania rzeczowo-finansowe z wykonywania zadań z zakresu realizacji programu, o którym mowa w § 1, przekazywane są zgodnie ze wzorami udostępnionymi, drogą elektroniczną, przez ministra właściwego do spraw rodziny.

4. Minister właściwy do spraw rodziny, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, może wystąpić do organów właściwych o sporządzenie i przekazanie, za pośrednictwem wojewodów, lub do wojewodów o sporządzenie i przekazanie sprawozdań z wykonywania zadań z zakresu realizacji programu, o którym mowa w § 1, w innych terminach i za inne okresy, niż określone w ust. 1 i 2.

§ 35. Wójt, burmistrz oraz prezydent miasta do dnia umożliwienia dokonywania drogą elektroniczną weryfikacji informacji o uczęszczaniu dziecka do szkół i placówek oświatowych, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej, nie są zobowiązani dokonywać tej weryfikacji.

§ 36. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *M. Morawiecki*